

Mälestise ja muinsuskaitsealal asuva ehitise toetuse taotluste hindamismetoodika

1. Hindamismetoodika kehtestatakse kultuuriministri 09.05.2019 määruse nr 22 „[Mälestise ja muinsuskaitsealal asuva ehitise säilitamise toetamise tingimused ja kord](#)“ § 16 lõike 2 alusel.
2. Toetuse andja moodustatud hindamiskomisjon hindab eelnevalt nõuetele vastavaks tunnistatud taotluseid.
3. Hindamine toimub taotlusdokumentide põhjal, toetuse andjal on õigus hindamiste käigus teostada paikvaatlusi ja kasutada mälestiste registris olevaid andmeid.
4. **Jooksva taotlusvooru** taotlusi hinnatakse:
 - 4.1. Erakorraliste ja ettenägematute tööde puhul kolme võrdse osakaaluga kriteeriumi alusel:
 - 1) mälestise või muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa tehniline seisukord;
 - 2) töö erakorralisus ja ettenägematus;
 - 3) tegevuse mõju ohu kõrvaldamisele.
 - 4.2. Tööde käigus avastatud kultuuriväärtusliku rajatise, tarindi, hooneosa, viimistluskihi või arheoloogilise kultuurikihi ilmnemisel hinnatakse tegevuse - uurimise, restaureerimise ja konserveerimise, vajalikkust.
5. Jooksva taotlusvooru taotlusi hindab 4 hindamiskomisjoni liiget.
6. Jooksva taotlusvooru taotlus kuulub rahuldamisele, kui selle koondhinne on vähemalt 50% maksimaalsest võimalikust kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.
7. **Tähtajalise taotlusvooru** taotluseid hinnatakse üheksa kriteeriumi alusel:
 1. mälestise või muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa tehniline seisukord;
 2. mälestise, muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa suhteline kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline ja kunstiline väärtus;
 3. kavandatava töö asjakohasus, põhjendatus ja mõju mälestise säilimisele;
 4. taotluse ja eelarve kvaliteet;
 5. mälestise, muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa kasutuse jätkusuutlikkus;
 6. mälestise, muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa ligipääsetavus, välja arvatud juhul, kui mälestise asukohaandmed on piiratud juurdepääsuga teave;
 7. taotleja varasem tegevus mälestise, muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osa säilimise tagamisel ja seisukorra parandamisel;
 8. oma- ja kaasfinantseeringu määr;
 9. toetuse andja varasema toetusega alustatu lõpule viimine (nn jätkutööd).
8. Taotluse koondhinne on hindamissüsteemi alusel antud punktide summa.
9. Taotluse koondhinne kujuneb nii, et hindamiskriteeriumite 1 - 3 puhul hindab taotlust neli hindamiskomisjoni liiget, kelle punktid liidetakse, hindamiskriteeriumi 4 puhul hindab taotlust kolm hindamiskomisjoni liiget, kelle punktid liidetakse ning 5 - 9 kriteeriumite osas märgib punktid üks hindamiskomisjoni liige.
10. Hindamiskriteeriumite 1, 2 ja 3 puhul on võimalik saada 0–20 punkti, hindamiskriteerium 4 puhul 0–15 punkti, hindamiskriteeriumite 5, 6, 7, 8 ja 9 puhul 0–5 punkti. Maksimaalne punktisumma on 100 punkti.

11. Lõpliku paremusjärjestuse saamiseks reastatakse taotlused saadud koondhinnete põhjal pingeritta alates suurima koondhinde saanud taotlusest.
12. Hindamiskomisjon vaatab märgitud punktid ning kujunenud pingerea üle ning põhjendatud juhtudel korrigeerib neid.
13. Juhul kui hindamise tulemusena saavutavad taotlused võrdse tulemuse, siis eelistatakse taotlust, millel on esimesena kõrgem hindamiskriteeriumi 9 hinne, teisena hindamiskriteeriumi 2 hinne, kolmandana hindamiskriteeriumi 3 hinne.
14. Rahuldamisele kuuluvad pingerea eesotsas olevad taotlused kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.
15. Hinded antakse kriteeriumile vastavuse suhtes järgnevalt:
 - 5 – vastab täielikult / suurepärase
 - 4 – vastab valdavas osas / väga hea
 - 3 – üldiselt vastab / hea
 - 2 – vastab vähesel määral / rahuldav
 - 1 – valdavas osas ei vasta / nõrk
 - 0 – üldse ei vasta / puudub
16. Tähtjalise taotlusvooru hindamiskriteeriumid ja neile vastavad hindepunktid ja osakaalud mälestise liigiti:

Nr	Osakaal %	Hindamiskriteerium	Ehitismälestis, hoonest ajaloomälestis ja muinsuskaitsealal asuva ehitis	Rajatisest ajaloomälestised	Kunstimälestised ja tehnikamälestised	Arheoloogiamälestised ja looduslikud pühapaigad
		Toetatavad tegevused	1) konserveerimine ja restaureerimine; 2) ehitusdetaili konserveerimine ja restaureerimine; 3) ehitusprojekti või tegevuskava koostamine; 4) hooldamine ja remontimine, sealhulgas valve- ja tulekaitse signalisatsioonisüsteemi rajamine; 5) taastamine	1) konserveerimine ja restaureerimine; 2) hooldamine ja remontimine, sealhulgas võsa ja puude raie; 3) taastamine	1) konserveerimine ja restaureerimine ning selleks tegevuskava koostamine; 2) hooldamine ja remontimine; 3) hoiu- ja säilitustingimuste tagamine, sealhulgas valve- ja signalisatsioonisüsteemi rajamine mälestise asukohajärgsele hoonele	1) konserveerimine (arheoloogiamälestised ja arheoloogiapärandid ehituspärandi osana); 2) hooldamine (arheoloogiamälestised, ajaloolised looduslikud pühapaigad)
1	20	Mälestise või muinsuskaitsealal asuva ehitise (edaspidi koos mälestis) või nende osa tehniline seisukord. Hinnatakse mälestise või selle osa ehitustehnilist seisukorda.	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis või selle osa seisukord on suures osas halb ja avariiline; • olulised konstruktsioonid on suurte kahjustustega 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis või selle osa seisukord on suures osas halb ja avariiline; • on oht mälestise või selle osa säilimisele. 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis või selle osa seisukord on suures osas halb ja avariiline; • on oht mälestise või selle osa säilimisele. 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis või selle osa seisukord on suures osas halb ja avariiline; • on oht mälestise või selle osa säilimisele;

			<ul style="list-style-type: none"> • on oht mälestise või selle osa säilimisele. 			<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on võsastunud, ligipääsmatu • mälestise vaadeldavus on häiritud
2	20	<p>Mälestise või selle osa suhteline kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline ja kunstiline väärtus.</p> <p>Mälestis võib mitme erineva väärtuse (kultuurilise, ajaloolise, arhitektuurilise, kunstilise) kumuleerival koosmõjul olla kogu Eesti kontekstis võrdluses teiste mälestistega olulisem või väärtuslikum. Hindamisel väärtustatakse Eesti kultuuripärandi mitmekesisuse säilimise olulisust.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on mitme erineva väärtuse koosmõjul väga väärtuslik; • mälestis on ainulaadne, haruldane; • mälestis on autentselt säilinud, oluliste ümberehitusteta; • mälestis on kogu Eesti kontekstis sümbolina käsitletav. 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on mitme erineva väärtuse koosmõjul väga väärtuslik; • mälestis on ainulaadne, haruldane; • mälestis on autentselt säilinud, oluliste ümberehitusteta; • mälestis on kogu Eesti kontekstis sümbolina käsitletav. 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on mitme erineva väärtuse koosmõjul väga väärtuslik; • mälestis on ainulaadne, haruldane; • mälestis on autentselt säilinud, oluliste muudatusteta; • mälestis on kogu Eesti kontekstis sümbolina käsitletav • tegemist on hoonega, milles asuvad eeltoodule vastavad mälestised. 	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on mitme erineva väärtuse koosmõjul väga väärtuslik; • mälestis on ainulaadne, haruldane; • mälestis on autentselt säilinud, • mälestis on kogu Eesti kontekstis sümbolina käsitletav.
3	20	<p>Kavandatava töö asjakohasus, põhjendatus ja mõju mälestise säilimisele.</p> <p>Hinnatakse mälestise säilimiseks otseselt vajalike tööde edasilükkamatust (nt avariilised konstruktsioonid, avariiline katus). Samuti arvestatakse töödega, mis ennetavad suuremate kahjude teket ja tööde loogilist järjekorda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatavad tööd on esmase tähtsusega mälestise säilimise tagamiseks; • likvideeritakse ohustatust põhjustavad tegurid; • hooldustööd, mis lükkavad edasi suuremate restaureerimistööde vajaduse. • tööde hulgas ei ole toretsemaid või ülemääraseid töid. 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatavad tööd on esmase tähtsusega mälestise säilimise tagamiseks; • likvideeritakse ohustatust põhjustavad tegurid; • hooldustööd, mis lükkavad edasi suuremate restaureerimistööde vajaduse. 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatavad tööd on esmase tähtsusega mälestise säilimise tagamiseks; • likvideeritakse ohustatust põhjustavad tegurid; • hooldustööd, mis lükkavad edasi suuremate restaureerimistööde vajaduse. 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatavad tööd on esmase tähtsusega mälestise säilimise tagamiseks • kavandatavad tööd tagavad mälestise ligipääsetavuse ja vaadeldavuse • hooldustööd, mis lükkavad edasi suuremate konserveerimis- ja restaureerimistööde vajaduse.
4	15	<p>Taotluse ja eelarve kvaliteet.</p> <p>Hindamisel arvestatakse tööde loa saamiseks vajaliku dokumentatsiooni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatava töö tegemiseks on olemas vajalik 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatava töö tegemiseks on olemas vajalik 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatava töö tegemiseks on olemas vajalik 	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatava töö tegemiseks on olemas vajalik

		olemasolu. Arvestatakse tegevuste ning maksumuste asjakohasust, läbimõeldust ja põhjendatust. Hinnatakse eelarve selgust, detailsust ja hinnapakumiste võrreldavust. Arvestatakse kavandatava töö realistlikkust võrdluses teiste taotlustega. Arvestatakse projekti teostatavust abikõlbulikkuse perioodi jooksul.	dokumentatsioon, tegevustega on võimalik alustada abikõlbulikkuse perioodi alguses; <ul style="list-style-type: none"> tegevused on realistlikud, teostatavad, asjakohased ja põhjendatud; tööde maksumus on põhjendatud; planeeritud eelarve on tegevuste elluviimiseks realistlik, optimaalne; arvestatud on riskidega (nt võimaliku lisarahastamise vajadusega). 	dokumentatsioon, tegevustega on võimalik alustada abikõlbulikkuse perioodi alguses; <ul style="list-style-type: none"> tegevused on realistlikud, teostatavad, asjakohased ja põhjendatud; tööde maksumus on põhjendatud. 	dokumentatsioon, tegevustega on võimalik alustada abikõlbulikkuse perioodi alguses; <ul style="list-style-type: none"> tegevused on realistlikud, teostatavad, asjakohased ja põhjendatud; tööde maksumus on põhjendatud. 	dokumentatsioon, tegevustega on võimalik alustada abikõlbulikkuse perioodi alguses; <ul style="list-style-type: none"> tegevused on realistlikud, teostatavad, asjakohased ja põhjendatud; tööde maksumus on põhjendatud.
5	5	Mälestise kasutuse jätkusuutlikkus. Hindamisel arvestatakse mälestise kasutuses olemist ja tema kasutuspotentsiaali. Arvestatakse, kas toetuse abiga on võimalik mälestise kasutusele võtmiseks leida uusi võimalusi. Muinsuskaitsealal asuva ehitise korral arvestatakse, kas selle kasutus või kasutuselevõtt mõjutab positiivselt muinsuskaitseala edasist kasutust. Hinnatakse, kuidas on tagatud mälestise kasutuses hoidmine (finantseerimine) projekti lõpetamise järel.	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on kasutuses või kavatsetakse pärast toetuse abiga korrastamist kasutusele võtta; omanikul/valdajal on selge ja läbimõeldud ning realistlik plaan mälestise võimalikust kasutusviisist. 	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on kasutuses või kavatsetakse pärast toetuse abiga korrastamist kasutusele võtta; omanikul/valdajal on selge ja läbimõeldud plaan mälestise võimalikust kasutusviisist. 	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on kasutuses või kavatsetakse pärast toetuse abiga korrastamist kasutusele võtta; tööde tulemusel pikeneb mälestise kasutusega. 	<ul style="list-style-type: none"> tööde tulemusel pikeneb mälestise kasutusega
6	5	Mälestise ligipääsetavus. Arvestatakse mälestise ligipääsetavust, avatust ja mälestisega tutvumise võimalusi laiemale avalikkusele. Arvestatakse ka infotahvlite ja ka eraldi tutvustava	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on avalikkusele avatud nii seest kui väljast ja aastaringelt; 	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on avalikkusele avatud; mälestisega on lihtsalt võimalik tutvuda; 	<ul style="list-style-type: none"> Ligipääs mälestisele on võimaldatud arvestades mälestise spetsiifikat. 	<ul style="list-style-type: none"> mälestis on avalikkusele avatud; mälestisega on lihtsalt võimalik tutvuda;

		veebilehe vms olemasolu. Toetuse abil tagatakse ligipääs mälestisele või selle avamine külastajatele.	<ul style="list-style-type: none"> • mälestisega on lihtsalt võimalik tutvuda; • informatsioon on külastajale lihtsalt leitav, nähtav. 	<ul style="list-style-type: none"> • informatsioon on külastajale lihtsalt leitav, nähtav. 	<ul style="list-style-type: none"> • informatsioon on külastajale lihtsalt leitav, nähtav. • tööde tulemusena paraneb mälestisele ligipääsetavus ning vaadeldavus 	
7	5	<p>Taotleja varasem tegevus mälestise säilimise tagamisel ja seisukorra parandamisel. Hinnatakse taotleja (omanik/valdaja) aktiivsust ja järjepidevat tegutsemist mälestise korrashoidmisel ja selle ümbruse hooldamisel ning erinevate võimaluste otsimisel mälestise seisukorra parandamiseks. Hinnatakse taotleja korrektsust muinsuskaitseadusest tulenevate nõuete kinnipidamisel (kooskõlastused, teavitus- ja loakohustus). Hinnatakse taotleja varasemat tegevust aruandluskohustusest kinnipidamisel ja ettekirjutuste täitmisel. Arvestatakse varasemate toetuste sihtotstarbelist kasutamist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • taotleja on aktiivselt ja järjepidevalt panustanud mälestise säilimise tagamisse; • taotleja on täitnud eeskujulikult hoolsuskohustust; • taotlejal puuduvad aruandevõlad; • varasemad tööd on teostatud nõuetele vastavate dokumentide ja lubade kohaselt; • toetuse andjal puuduvad pretensioonid varasematele töödele ja toetustele. 	<ul style="list-style-type: none"> • taotleja on aktiivselt ja järjepidevalt panustanud mälestise säilimise tagamisse; • taotleja on täitnud eeskujulikult hoolsuskohustust; • taotlejal puuduvad aruandevõlad; • varasemad tööd on teostatud nõuetele vastavate dokumentide ja lubade kohaselt; • toetuse andjal puuduvad pretensioonid varasematele töödele ja toetustele. 	<ul style="list-style-type: none"> • taotleja on aktiivselt ja järjepidevalt panustanud mälestise säilimise tagamisse; • taotleja on täitnud eeskujulikult hoolsuskohustust; • taotlejal puuduvad aruandevõlad; • varasemad tööd on teostatud nõuetele vastavate dokumentide ja lubade kohaselt; • toetuse andjal puuduvad pretensioonid varasematele töödele ja toetustele. 	<ul style="list-style-type: none"> • taotleja on aktiivselt ja järjepidevalt panustanud mälestise säilimise tagamisse; • taotleja on täitnud eeskujulikult hoolsuskohustust; • taotlejal puuduvad aruandevõlad; • varasemad tööd on teostatud nõuetele vastavate dokumentide ja lubade kohaselt; • toetuse andjal puuduvad pretensioonid varasematele töödele ja toetustele.
8	5	<p>Oma- ja kaasfinantseeringu määr.* (vt selle tabeli lõpus, lk 7 olevat tabelit) Hinnatakse taotleja maksimaalset panust projekti abikõlblikest kuludest. Toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 50%, kui taotleja on riigiasutus, riigi asutatud sihtasutus, riigi äriühing, avalik-õiguslik juriidiline isik; 2) 80%, kui taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus; 3) 90%, kui taotleja on füüsiline või eraõiguslik juriidiline isik, välja 	<p>5 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on vähemalt 41% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>4 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 40% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>3 punkti: oma- ja kaasfinantseering</p>	<p>5 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on vähemalt 41% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>4 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 40% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>3 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 30%</p>	<p>5 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on vähemalt 41% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>4 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 40% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>3 punkti: oma- ja kaasfinantseering</p>	<p>5 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on vähemalt 41% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>4 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 40% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>3 punkti: oma- ja kaasfinantseering</p>

		arvatud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud eraõiguslik isik.	<p>kokku on kuni 30% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>2 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 20% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>1 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 10% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>0 punkti: oma- ja kaasfinantseering on minimaalne nõutav.</p>	<p>kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>2 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 20% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>1 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 10% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>0 punkti: oma- ja kaasfinantseering on minimaalne nõutav.</p>	<p>kokku on kuni 30% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>2 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 20% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>1 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 10% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>0 punkti: oma- ja kaasfinantseering on minimaalne nõutav.</p>	<p>kokku on kuni 30% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>2 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 20% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>1 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 10% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>0 punkti: oma- ja kaasfinantseering on minimaalne nõutav.</p>
9	5	<p>Toetuse andja varasema toetusega alustatu lõpule viimine (nn jätkutööd). Hindamisel arvestatakse, kas toetuse andja varasema toetuse raames on alustatud töödega ja see on eelarveliste vahendite nappuse või tööde korruga teostatavuse võimatuse tõttu jagatud etappideks. Arvesse ei lähe ühe mälestise juures tehtavad erinevate hooneosade tööd, kui varasema toetuse eesmärgiks ei ole olnud mälestise terviklik restaureerimine. Jätkutöödena ei arvestata omaniku poolt iseseisvalt või muude kaasfinantseeringu vahenditega alustatud töid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toetuse andja toetusega varem alustatud tööde jätkamine; • Töö (sama hoone osaga seotud) lõpule viimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toetuse andja toetusega varem alustatud tööde jätkamine; • Töö lõpule viimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toetuse andja toetusega varem alustatud tööde jätkamine; • Töö lõpule viimine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toetuse andja toetusega varem alustatud tööde jätkamine; • Töö lõpule viimine.

* Selgituseks – iga täiendav 10% oma- ja kaasfinantseeringut annab 1 punkti juurde (kuni maksimum 5 punkti):

Punktid	OF/KF määr		
	Riik	KOV	ERA
5	≥91%	≥61%	≥51%
4	81 - 90%	51 - 60%	41 - 50%
3	71 - 80%	41 - 50%	31 - 40%
2	61 - 70%	31 - 40%	21 - 30%
1	51 - 60%	21 - 30%	11 - 20%
0 (miinimum)	50%	20%	10%